

REGELSYSTEMET I SVERIGE FÖR UTKRÄVANDE AV ANSVAR AV STYRELSELEDAMOT OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR SAMT AV SWEDBANK GENOMFÖRDA ANSVARSUTREDNINGAR

REGELSYSTEM

1. Ansvar gentemot Banken

En stiftare, styrelseledamot eller verkställande direktör som när han eller hon fullgör sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar bolaget ska ersätta skadan (29 kap. 1 § 1 st. 1 p. aktiebolagslagen ("ABL")).

För att Swedbank AB (publ) (**Banken**) ska kunna utkräva ett skadeståndsansvar av en styrelseledamot eller verkställande direktör i Banken ska fyra grundläggande förutsättningar vara uppfyllda:

1. En fullbordad skada ska ha uppstått; skadan får inte bara vara latent och måste kunna bestämmas till ett visst belopp i pengar;
2. Skadan ska ha vållats inom skadevållarens uppdrag för Banken, dvs. i rollen som verkställande direktör eller styrelseledamot;
3. Skadevållaren ska ha agerat oaktsamt eller uppsåtligt; och
4. Så kallad adekvat kausalitet ska föreligga mellan det oaktsamma eller uppsåtliga agerandet och den aktuella skadan, dvs. skadan ska inte bara ha orsakats av en slump utan genom ett händelseförlopp som är en någorlunda normal påräknelig följd av den oaktsamma eller uppsåtliga handlingen eller underlåtenheten.

Dessutom ska noteras att ansvaret för handling eller underlåtenhet i ett dotterbolag primärt åvilar styrelsen i dotterbolaget.

2. Ansvarsfrihet

Vid varje årsstämma ska beslut fattas om huruvida ansvarsfrihet för verkställande direktör och styrelseledamöter ska beviljas för det gångna räkenskapsåret. Beviljad ansvarsfrihet för en person innebär som huvudprincip att skadeståndstalan mot personen är utesluten från Bankens sida. Förvägrad ansvarsfrihet eller att mer än en tiondel av samtliga aktier i bolaget på stämman röstar emot ansvarsfrihet, innebär att det är möjligt för Banken att göra skadeståndsanspråk gällande mot personen. Om denna möjlighet ska utnyttjas, måste Banken i så fall vid domstol väcka en skadeståndstalan mot den ifrågavarande personen inom ett år. Om det inte sker, faller möjligheten för Banken att rikta anspråk mot personen för det aktuella räkenskapsåret bort, såvida inte något undantag är tillämpligt.

3. Femårsregeln

Om det inte i väsentliga hänseenden har lämnats riktiga och fullständiga uppgifter till bolagsstämman (uppgifter lämnade till media eller på annat sätt utanför relevant bolagsstämma ska inte beaktas i denna bedömning) om det beslut eller den åtgärd som ett ansvarsutkrävande grundas på, får en skadeståndstalan föras trots att ansvarsfrihet tidigare har beviljats. Om dessa förutsättningar råder, måste Banken i så fall vid domstol väcka en skadeståndstalan mot den ifrågavarande personen inom fem år från utgången av det

räkenskapsåret då den skadegörande handlingen eller underlåtenheten vidtogs. Om det inte sker, faller även den möjligheten för Banken att rikta anspråk mot personen för det aktuella räkenskapsåret bort (29 kap. 13 § 2 p. ABL).

4. Rätten för en minoritet att föra en ansvarstalan mot verkställande direktör och styrelseledamöter för Bankens räkning

Ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i Banken får i eget namn, dvs. inte i Bankens namn, i domstol föra en talan mot den ifrågavarande personen om skadestånd till Banken (29 kap. 9 § ABL). Aktieägare som väcker en sådan skadeståndstalan, svarar själva för rättegångskostnaderna, men har rätt till ersättning av Banken för kostnader som täcks av vad som har kommit Banken till godo vid ett positivt utfall av rättsprocessen.

AV SWEDBANK FRAMTAGNA ANSVARSUTREDNINGAR

1. Ansvarsutredning rörande Birgitte Bonnesen avseende räkenskapsåren 2016-2018

Bankens tidigare verkställande direktör Birgitte Bonnesen beviljades inte ansvarsfrihet avseende räkenskapsåret 2018 på årsstämman 2019. I anslutning därtill uppdrog styrelsen åt advokaten och adj. professorn i associationsrätt Carl Svernlöv att utreda ansvarsfrågor avseende Birgitte Bonnesen för räkenskapsåren 2016-2017, som var den period, utöver 2018, under vilken ansvarsfrågor kunde göras gällande enligt den så kallade femårsregeln. Den 21 mars 2020 överlämnade Carl Svernlöv till styrelsen en utredning om Birgitte Bonnesens potentiella skadeståndsansvar gentemot Banken avseende räkenskapsåren 2016-2018.

Carl Svernlövs ansvarsutredning utmynnade i en rekommendation att avstå från att rikta skadeståndsanspråk mot Birgitte Bonnesen, eftersom det föreligger en betydande svårighet att visa på ett tillräckligt starkt orsakssamband mellan Birgitte Bonnesens agerande och skadorna som uppkommit för Swedbank.

Styrelsen uppdrog vidare åt Mannheimer Swartling Advokatbyrå i slutet av februari 2020, att utarbeta ett utkast till stämningsansökan som underlag för att kunna väcka talan mot Birgitte Bonnesen och att till Bankens styrelse uttala sig om utsikterna till framgång med en sådan talan.

Resultatet av Mannheimer Swartlings analys var att en eventuell talan mot Birgitte Bonnesen skulle kunna vila på tre grunder, men att det kunde bli svårt att styrka tillräckligt orsakssamband mellan Birgitte Bonnesens agerande och uppkommen skada. Mannheimer Swartling ansåg också att även vid framgång skulle Swedbanks möjligheter att få full ersättning för skada och rättegångskostnader vara låg med beaktande av storleken på Bankens historiska ansvarsförsäkring. Sammantaget var Mannheimer Swartlings bedömning att sannolikheten för framgång för Swedbank i en talan mot Birgitte Bonnesen endast uppgick till 10–20 procent.

Styrelsen beslöt i enlighet med rekommendationen och bedömningen att inte väcka ansvarstalan gentemot Birgitte Bonnesen för den granskade perioden, men att ensidigt säga upp Birgitte Bonnesens avtal om avgångsvederlag.

2. Ansvarsutredning rörande Michael Wolf avseende räkenskapsåren 2015-2016

I anledning av vad som förevarit, uppdrog styrelsen vidare under våren 2020 åt Carl Svernlöv att utreda ansvarsfrågor avseende Bankens tidigare verkställande direktör Michael Wolf för räkenskapsåren 2015-2016, som var den period för vilken ansvarsfrågor kunde göras gällande enligt den så kallade femårsregeln. Den 22 maj 2020 överlämnade Carl Svernlöv en utredning till styrelsen om Michael Wolfs potentiella skadeståndsansvar gentemot Banken avseende räkenskapsåren 2015-2016.

Ansvarsutredningen mot Michael Wolf utmynnade i en rekommendation att inte rikta skadeståndsanspråk mot Michael Wolf. Slutsatsen i utredningen var att då det inte bedömdes möjligt att styrka nödvändig oaktsamhet, saknades grund för att rikta anspråk mot Michael Wolf avseende räkenskapsåren 2015-2016.

Styrelsen beslöt i enlighet med rekommendationen att inte väcka ansvarstalan gentemot Michael Wolf för den granskade perioden.

3. Ansvarsutredning rörande Birgitte Bonnesen, Lars Idermark och Ulrika Francke avseende del av räkenskapsåret 2019 respektive räkenskapsåren 2015-2019

Bankens tidigare verkställande direktör Birgitte Bonnesen beviljades inte ansvarsfrihet avseende räkenskapsåret 2019 på årsstämman 2020. Vidare röstade en minoritet bestående av mer än en tiondel av samtliga aktier bolaget på stämman mot ansvarsfrihet för Bankens tidigare ordförande Lars Idermark liksom för Bankens tidigare vice ordförande Ulrika Francke som under en kort period inträtt som ordförande när Lars Idermark lämnat sitt uppdrag.

I anslutning därtill uppdrog styrelsen åt Carl Svernlöv att utreda ansvarsfrågor avseende Birgitte Bonnesen för den inledande del av räkenskapsåret 2019, då hon kvarstått som Bankens verkställande direktör, samt mot Lars Idermark och Ullrika Francke avseende 2019 men även avseende 2015-2018, som var den period under vilken ansvarsfrågor kunde göras gällande enligt den så kallade femårsregeln utöver 2019. Den 24 augusti 2020 överlämnade Carl Svernlöv till styrelsen en utredning om dessa personers potentiella skadeståndsansvar gentemot Banken.

Ansvarsutredningen utmynnade i en rekommendation att inte väcka ansvarstalan mot Birgitte Bonnesen, Lars Idermark eller Ulrika Francke. Beträffande Birgitte Bonnesen konstaterades att det kunde vara möjligt att visa att Bonnesen agerat oaktsamt men mycket svårt att visa orsakssamband mellan vad som skedde under de tre första månaderna 2019 och uppkomna skador. Beträffande Lars Idermark konstaterades att medan det inte helt går att utesluta att han agerat oaktsamt inom ramen för sitt uppdrag, talar tungt vägande skäl mot att sådan oaktsamhet föreligger. Det har inte heller förelegat ett tillräckligt starkt orsakssamband. Beträffande Ulrika Francke konstaterades att det inte under utredningen framkommit någon information rörande omständigheter som skulle kunna utgöra skadeståndsgrundande oaktsamhet.

Styrelsen har i enlighet med rekommendationen den 25 februari 2021 beslutat att inte väcka ansvarstalan gentemot Birgitte Bonnesen, Lars Idermark eller Ulrika Francke för den granskade perioden.

4. Analys huruvida det finns grund att gå vidare med en fullständig och djupodlande utredning även beträffande andra tidigare styrelseledamöter

Den 4 februari 2021 inkom Sveriges Aktiesparares Riksförbund ("Aktiespararna") med en skrivelse till Swedbanks styrelse som bland annat begärde att årsstämman den 25 mars 2021 ska behandla ärendet om huruvida Swedbank ska utreda om förutsättningar föreligger för att inleda en skadeståndsprocess i domstol mot nedan angivna företrädare med anledning av de brister som uppdagats i Swedbanks arbete mot penningtvätt.

Styrelsen uppdrog då åt Carl Svernlöv att utifrån de insikter som tidigare ansvarsutredningar givit, analysera huruvida det finns grund att gå vidare med en fullständig och djupodlande utredning även beträffande andra tidigare, av Aktiespararna nu angivna, styrelseledamöter som inte omfattats av redan tidigare behandlade ansvarsutredningar. Dessa är Pia Rudengren, Siv Svensson, Karl-Henrik Sundström, Ingrid Friberg, Mats Granryd, Bo Johansson, Peter Norman, Magnus Uggla, Bodil Eriksson, Göran Hedman och Anders Sundström. Den 23 februari 2021 lämnade Carl Svernlöv över en analys till Bankens styrelse med anledning av Aktiespararnas begäran.

Analysen utmynnade i en rekommendation att avstå från ytterligare utredningsåtgärder beträffande de tillkommande personer som pekats ut av Aktiespararna. Även om man med facit i hand kan tycka att den dåvarande vd och styrelse borde ha agerat på ett annat sätt, är det mycket svårt att bevisa det juridiskt. Det är dessutom mycket svårt att visa att det föreligger ett orsakssamband mellan agerandet och den skada som Swedbank lidit. Det framstår enligt analysen som närmast omöjligt att nå framgång med en talan mot en ledamot i styrelsen för underlåtenhet att fullgöra sin övervakningsplikt när det tidigare inte bedömts vara möjligt att föra en talan mot bolagets tidigare verkställande direktörer.

Styrelsen har i enlighet med rekommendationen den 25 februari 2021 beslutat att avstå från att vidta några ytterligare utredningsåtgärder beträffande de tillkommande personer som pekats ut av Aktiespararna.

Stockholm den 25 februari 2021

JURIE ADVOKAT AB
Biörn Riese